

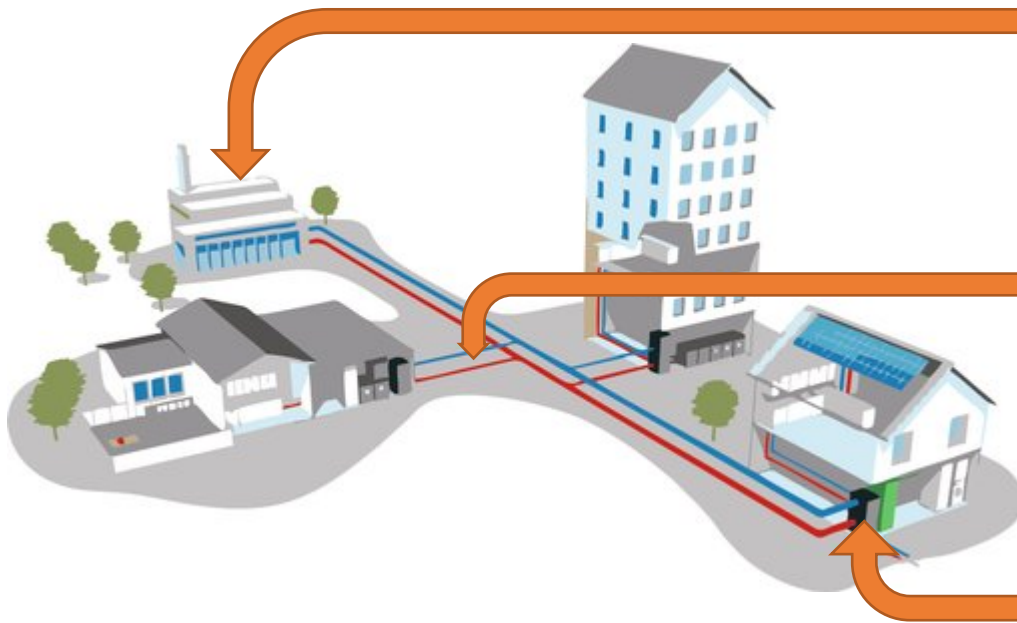
Hőközpontok helye a távhőrendszerben

Némethi Balázs
FŐTÁV Zrt.

A távhő fogalma

„az a hőenergia, amelyet a távhőtermelő létesítményből hőhordozó közeg (gőz, melegített víz) alkalmazásával, távhővezeték-hálózaton keresztül, üzletszerű tevékenység keretében a felhasználási helyre eljuttatnak”

(2005. évi XVIII. törvény)

Termelés

Szállítás

Felhasználás

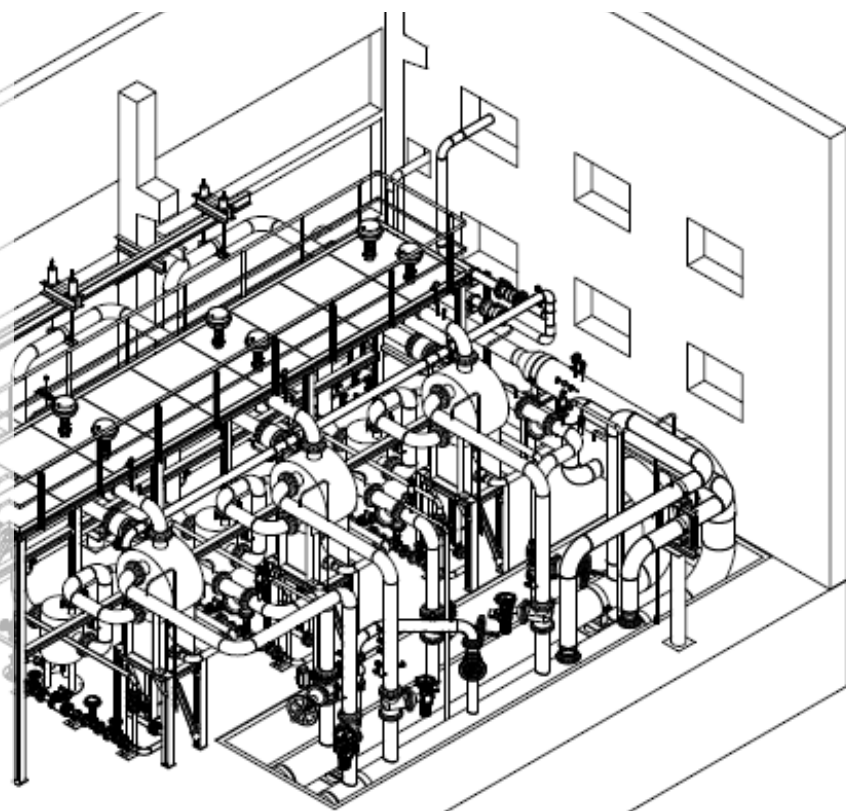

A hőközpont fogalma

A hőhordozó közeg kiadására, elosztására, fogadására, átalakítására, mennyiségi szabályozására, illetőleg a távhő átadására szolgáló technológia berendezés.

A hőközpont lehet termelői hőközpont, szolgáltatói hőközpont és felhasználói hőközpont

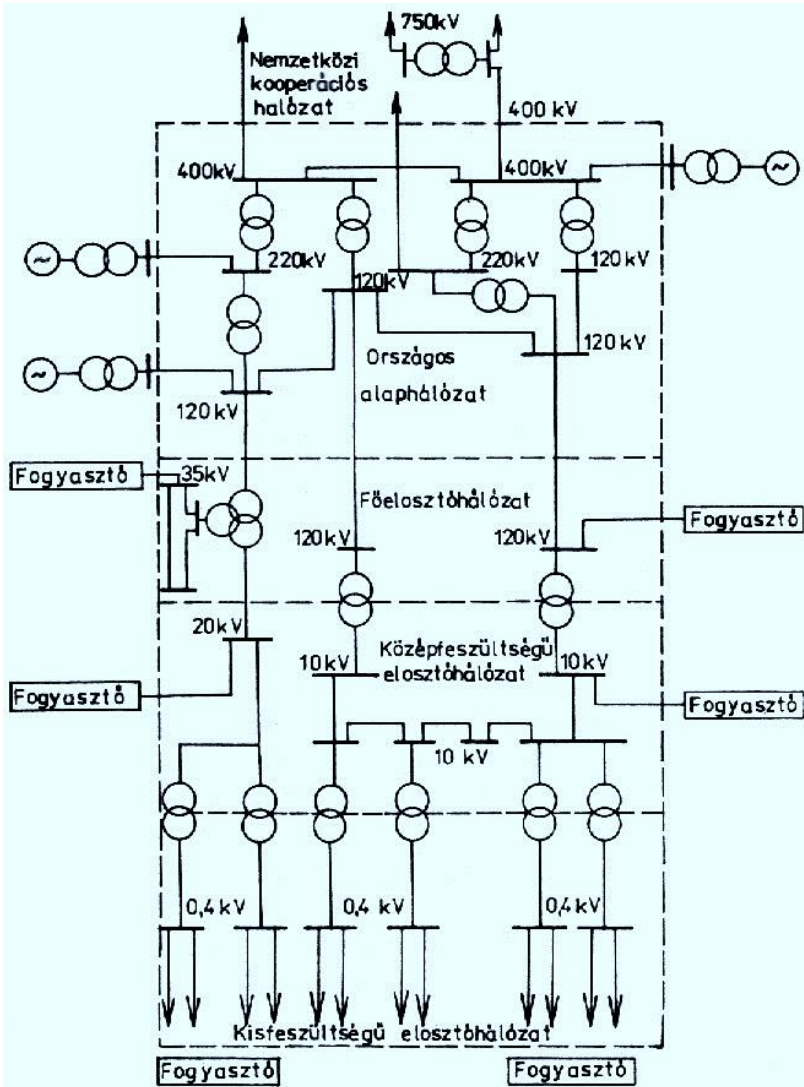
- **termelői hőközpont:** a távhő termelőjénél távhőellátás céljából a hőhordozó közeg kiadására, továbbítására, elosztására, átalakítására, mennyiségének szabályozására, esetenként mérésére szolgáló technológiai berendezés;
- **szolgáltatói hőközpont:** több épület vagy építmény távhővezeték-hálózat útján történő hőellátása céljából, az ellátandó épületeken vagy építményeken kívül, vagy azok egyikében elhelyezett, a hőhordozó közeg fogadására, átalakítására, mennyiségének szabályozására, elosztására, mérésére szolgáló technológiai berendezés;
- **felhasználói hőközpont:** egy épület vagy építmény hőellátása céljából a hőhordozó közeg fogadására, átalakítására, mennyiségének szabályozására, mérésére szolgáló technológiai berendezés;

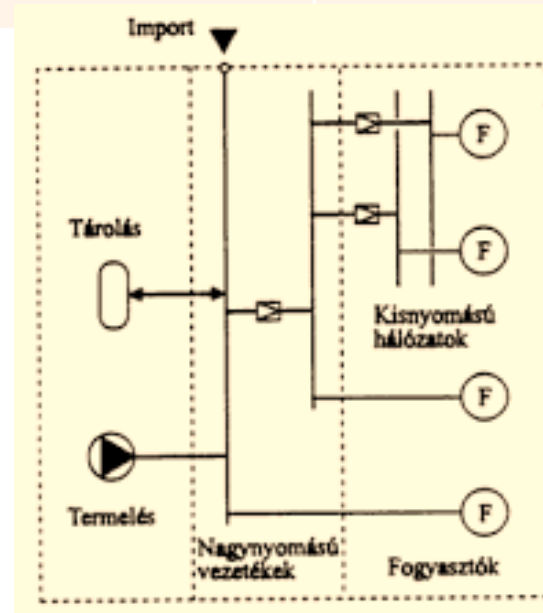
Vezetékes analógiák 1.

Villamos energia elosztó rendszere

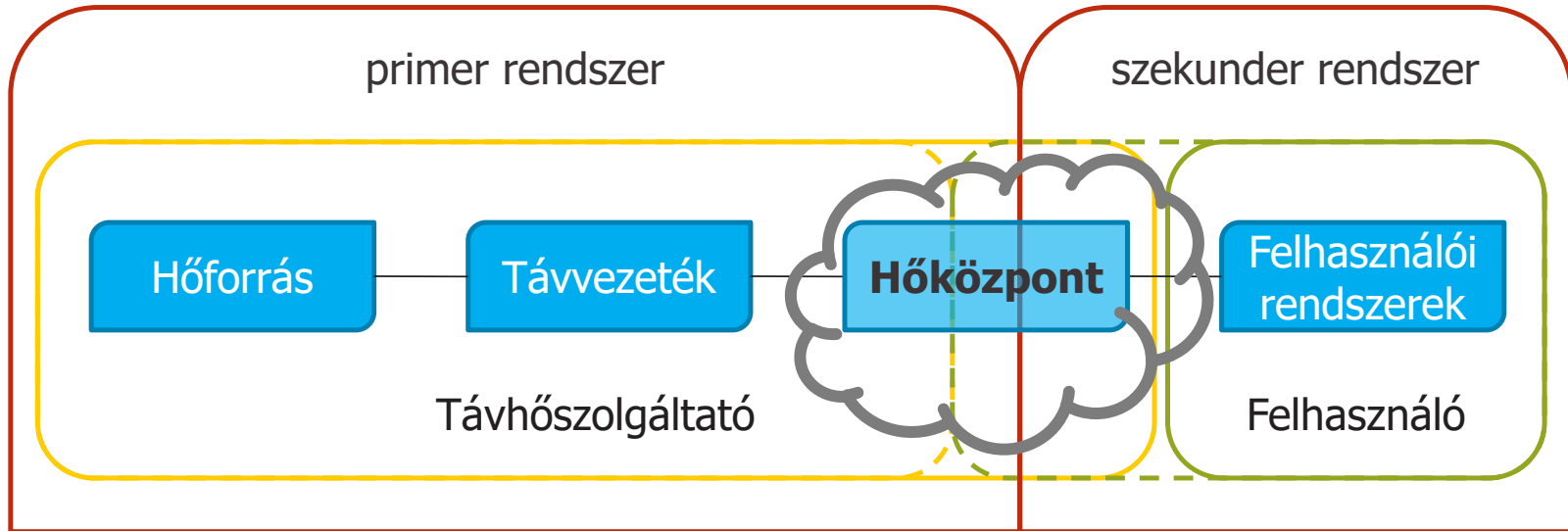
Földgázelosztó-rendszer

Nyomásfokozat	A nyomásfokozat nyomástartományja
Kisnyomás	MOP < 100 mbar
Középnomás	100 mbar < MOP < 4 bar
Nagyközép-nyomás	4 bar < MOP < 25 bar
Nagynyomás	MOP > 25 bar

A távhő ellátás láncolata

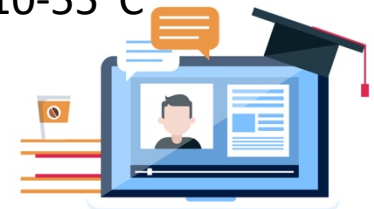

Távhővezeték: 16-25 bar,
45-125 °C

Hőközpont: 16 bar,
45-125 °C

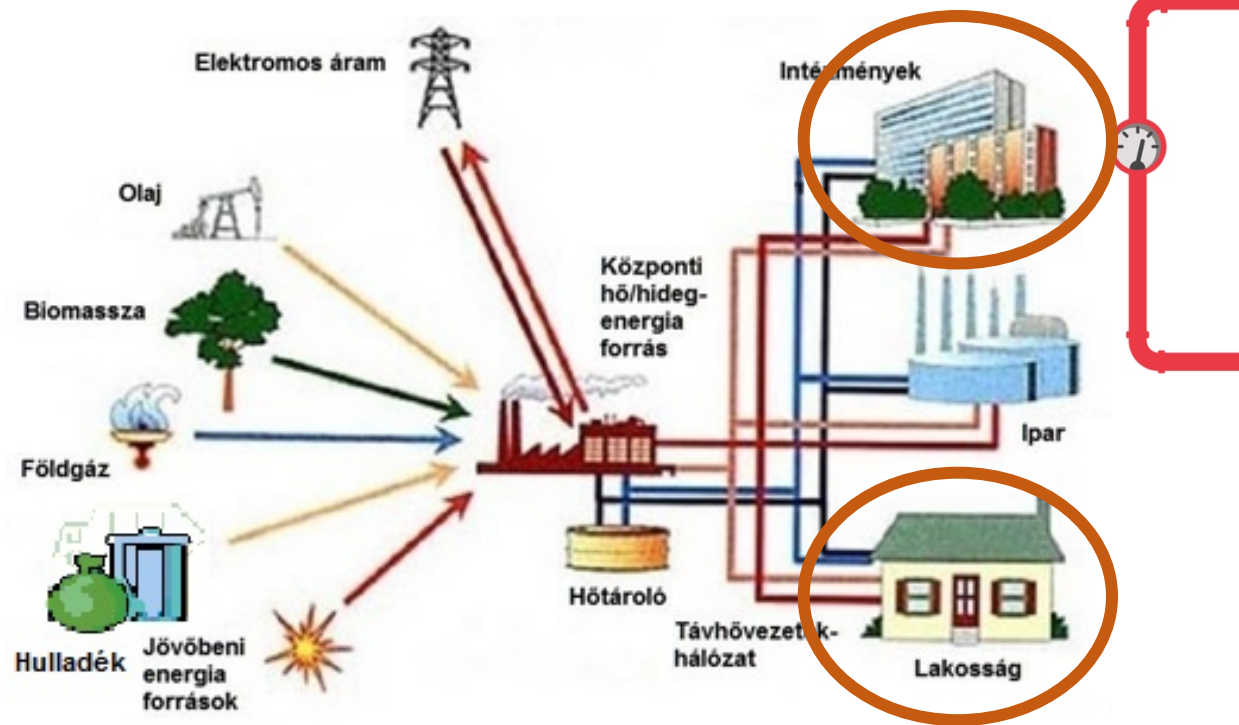
Fűtési rendszer: 6 bar,
30-75 °C

HMV rendszer: 10 bar,
10-55 °C

A felhasználók és rendszereik

A (hazai) távhő elsődleges fogyasztói igénye ún. komfort hőellátás; főként helyiségfűtés és HMV-ellátás.

A távhőszolgáltatás legelső célja és szempontja a felhasználói (hő)igények kielégítése.

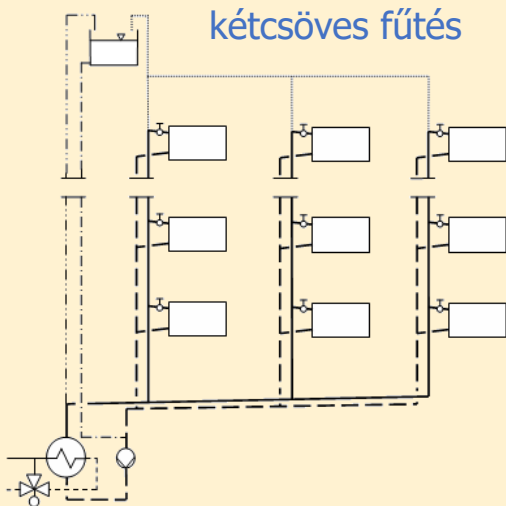
A felhasználók és rendszereik - Fűtés

- Elsődleges rendszerei szivattyús központi melegvízfűtések
  - Radiátoros
  - Klímakonvektoros
  - Egyéb
- Légkezelő központok (növekvő jelentőség)

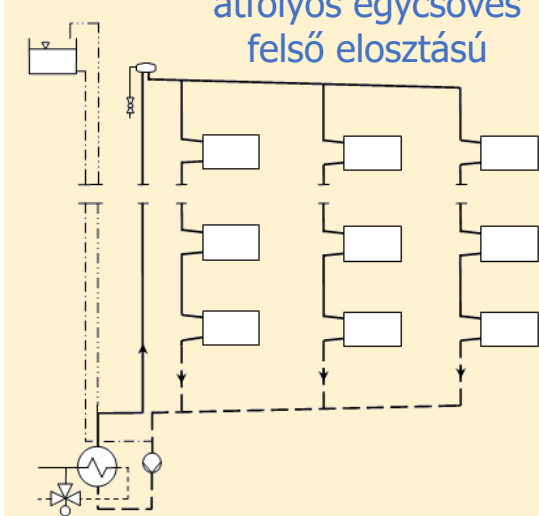
- Tipizált rendszerek sok egyediséggel
- Változatos hőleadók
- Központi légtelenítés
- Tágulási rendszer

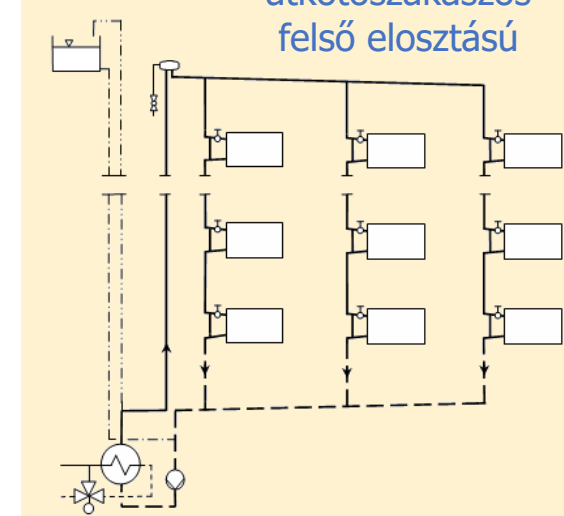
kétszöves fűtés

átfolyós egyszöves felső elosztású

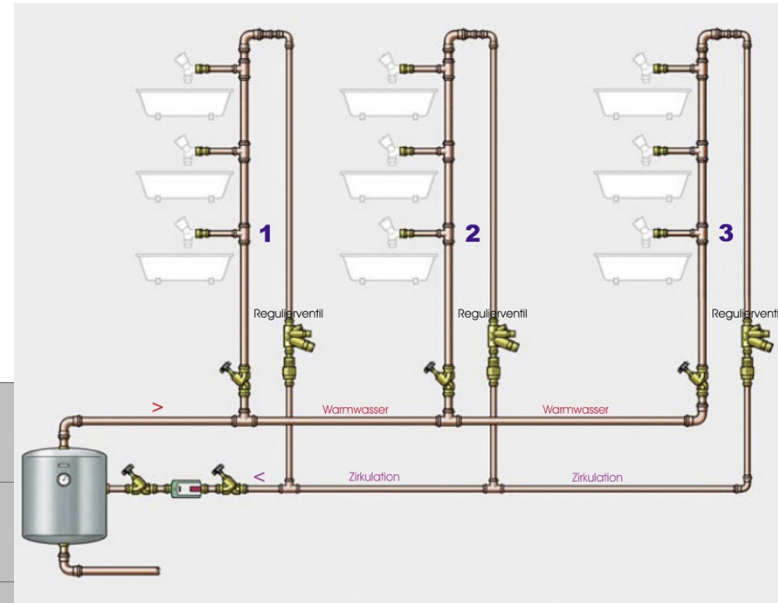
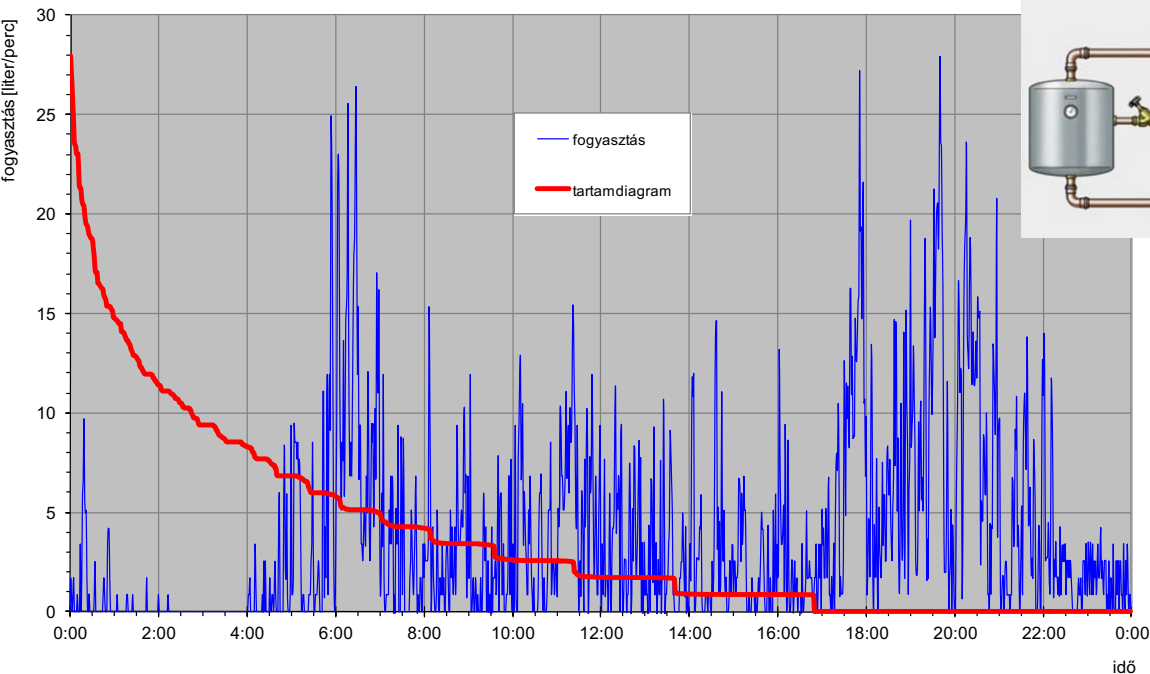

átkötőszakaszos felső elosztású

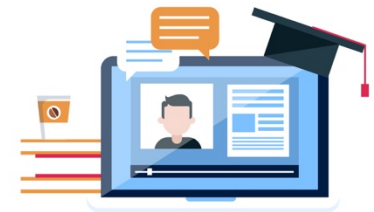

A felhasználók és rendszereik - HMV

- Napi ciklusú, hektikusan változó fogyasztás → nehéz szabályozás, tároló
- Melegen tartás → cirkuláció
- Higiénias követelmények!

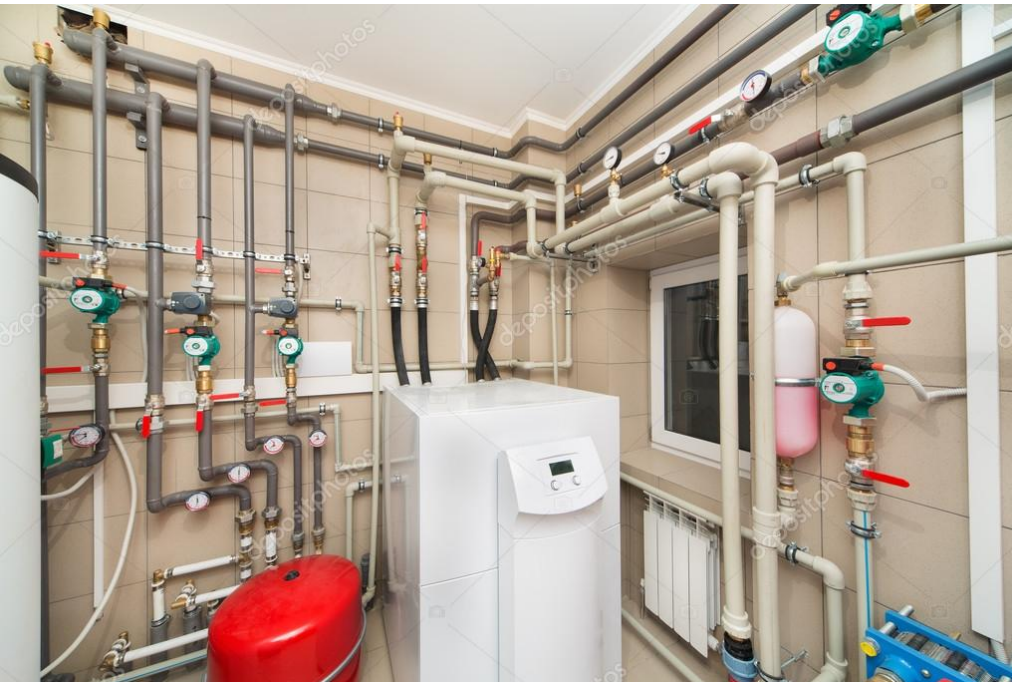

- Fontos faktor a melegítendő ivóvíz minősége, összetétele.

Vezetékes analógiák 2.

Az épületek, létesítmények hőellátás során nem csak az energiahordozó „transzformálására” van szükség.

Az épület, létesítmény hőellátó rendszereinek

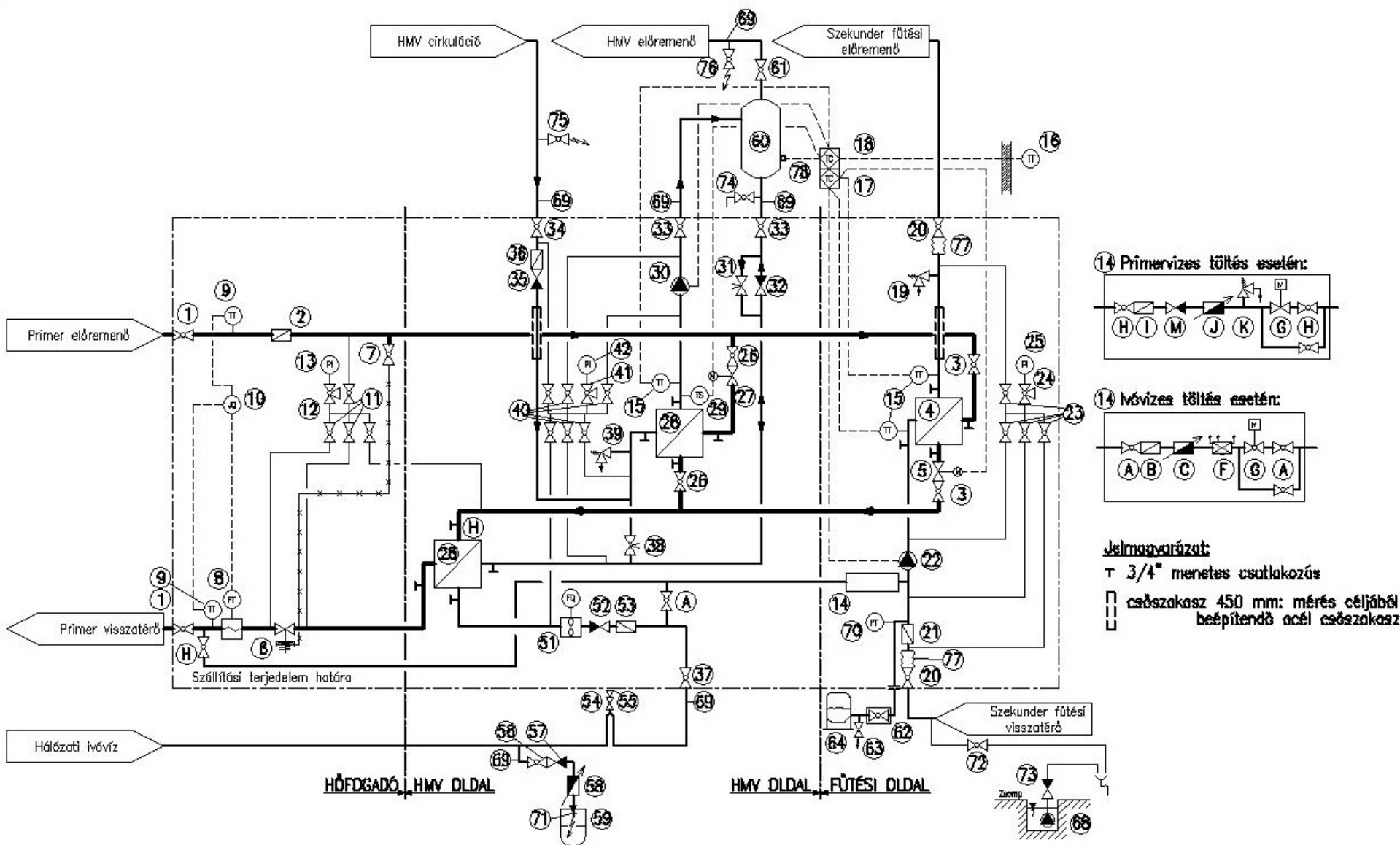
- keringetésre,
- nyomástartásra,
- szabályozásra,
- egyéb központi funkciókra is szüksége van.

Ezek a „kazánházi” funkciók a távhő esetében a hőközpontozhoz tartoznak.

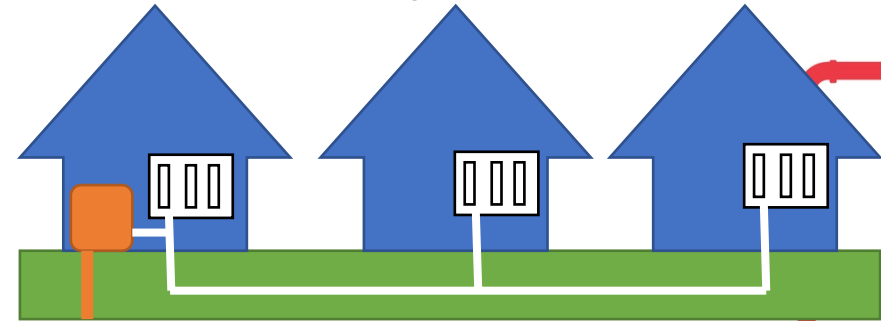
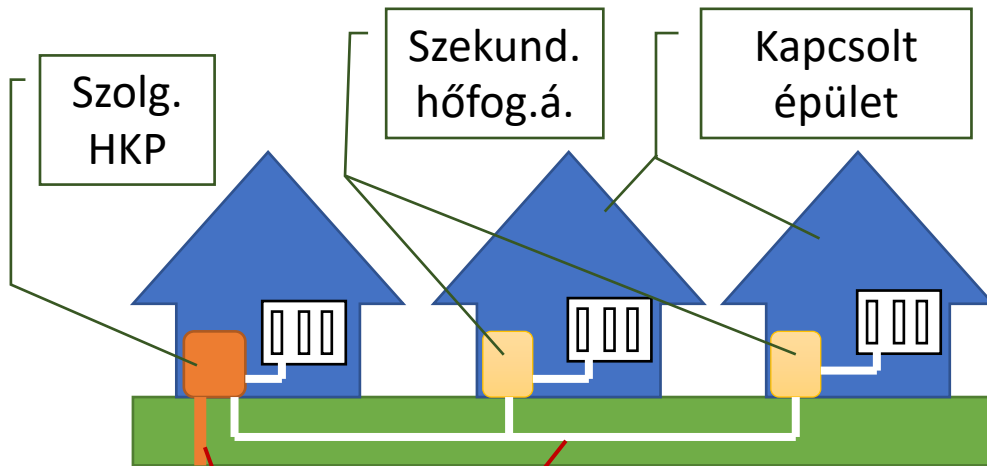

Felhasználói hőközpont

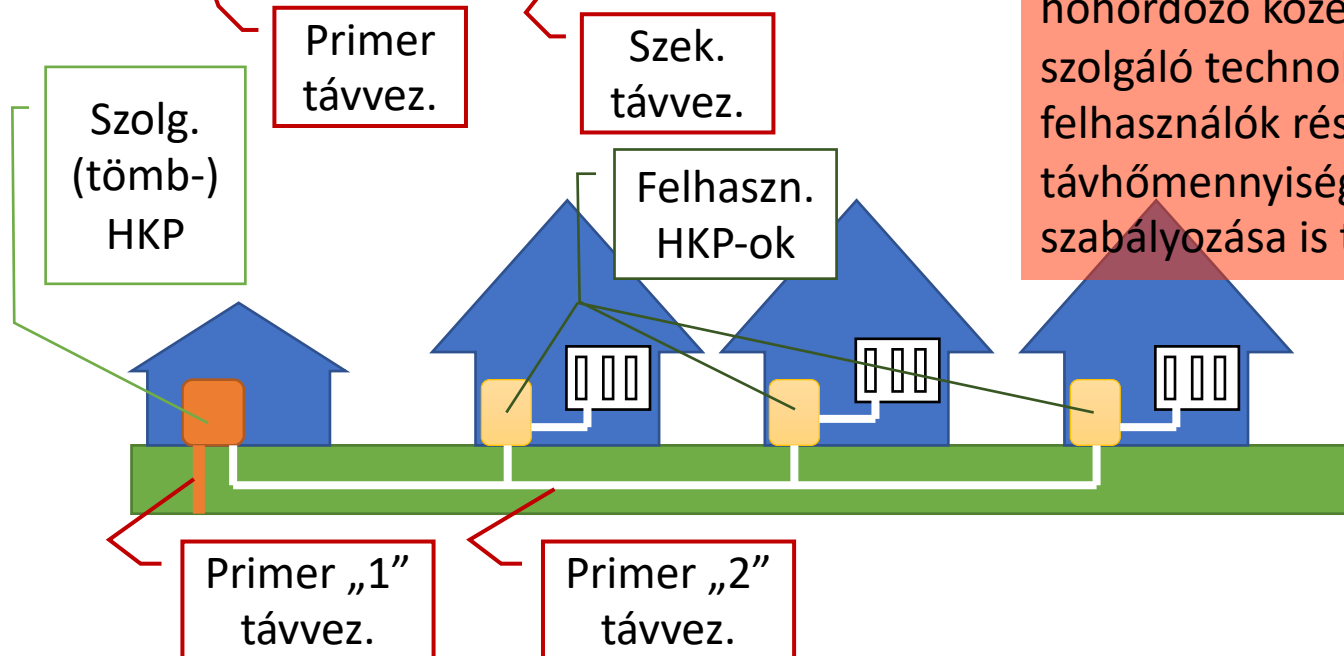

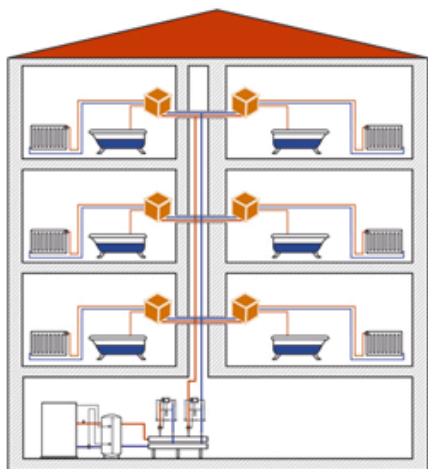
Szolgáltatói hőközpont

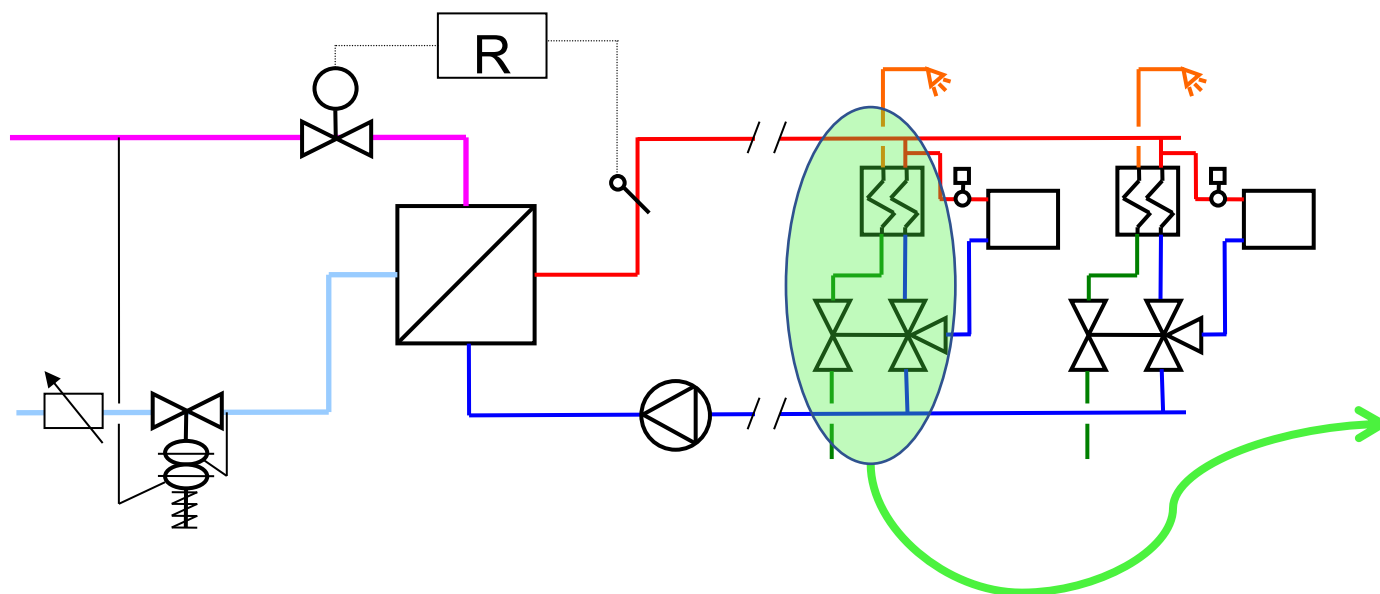
„hőfogadó állomás: egy épület vagy építmény távhőellátása céljából, a hőhordozó közeg fogadására, továbbítására szolgáló technológiai berendezés, ahol a felhasználók részére átadott távhőmennyiség mérése, mennyiségi szabályozása is történhet” (Tszt.)

Lakás-hőközpont

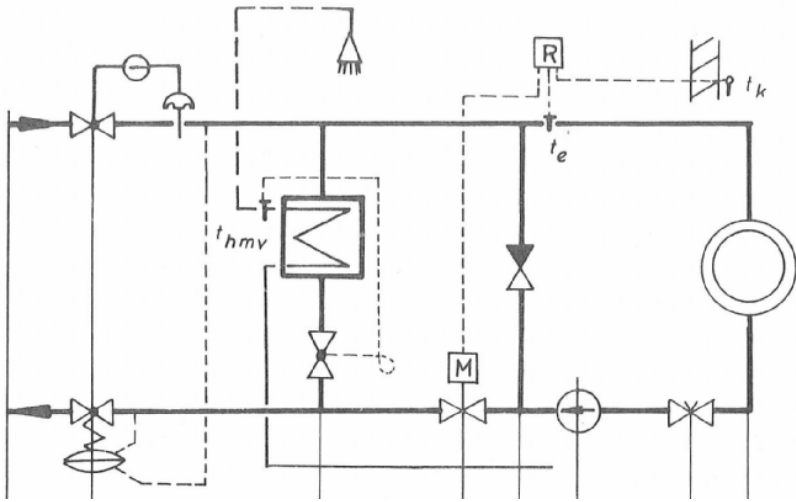
- Épületrészek autonóm (egymástól független) ellátása.
- Hazai viszonyok között elsősorban nem primer rendszerre kapcsolódik.
- Elszámolási mérést is lehetővé tesz.
- Speciális szerelvény, korlátos HMV-teljesítmény

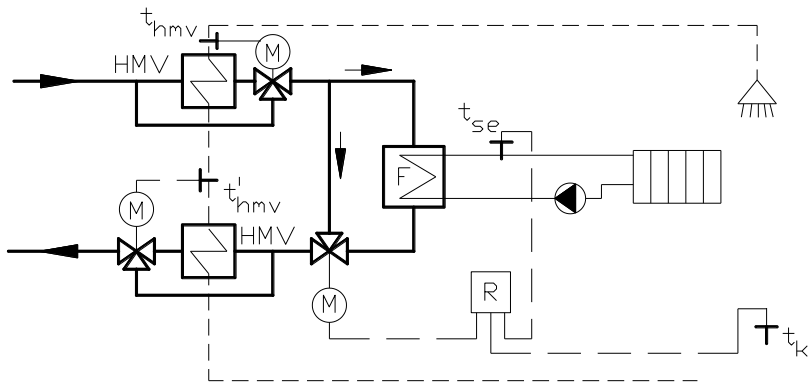

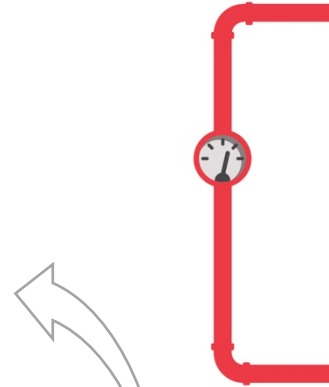
Távhő trendek - kapcsolás

Közvetlen / direkt
rendszer

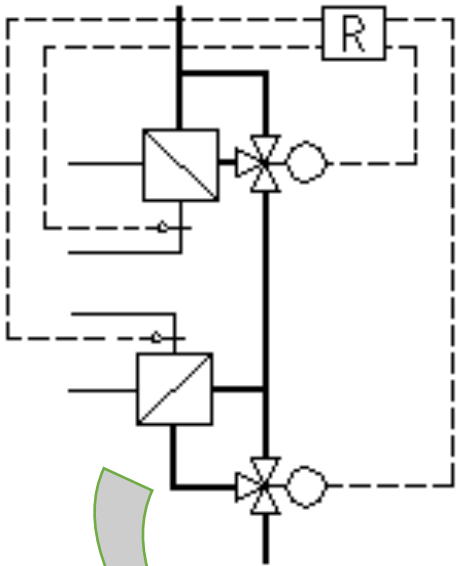

Közvetett / indirekt
rendszer

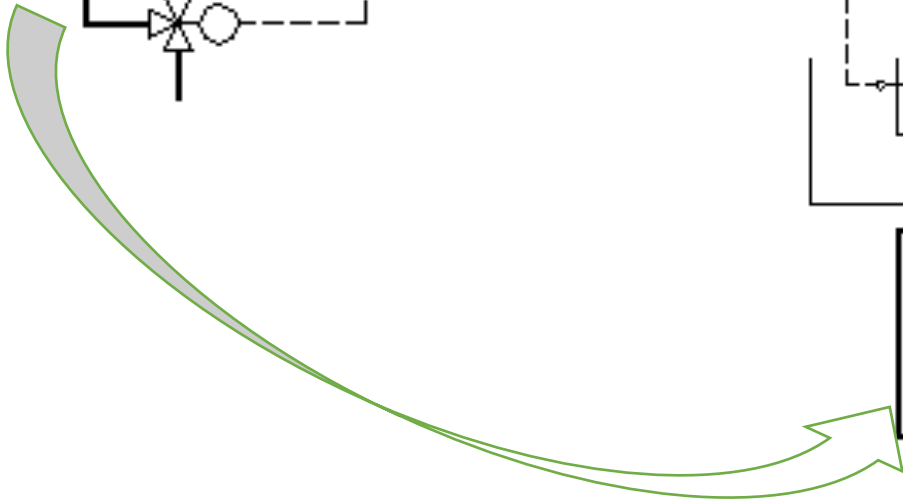
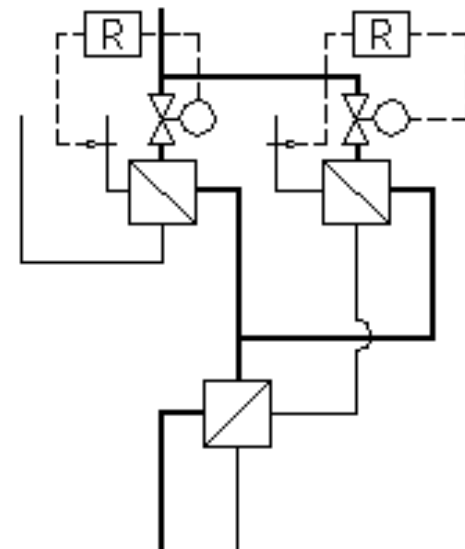
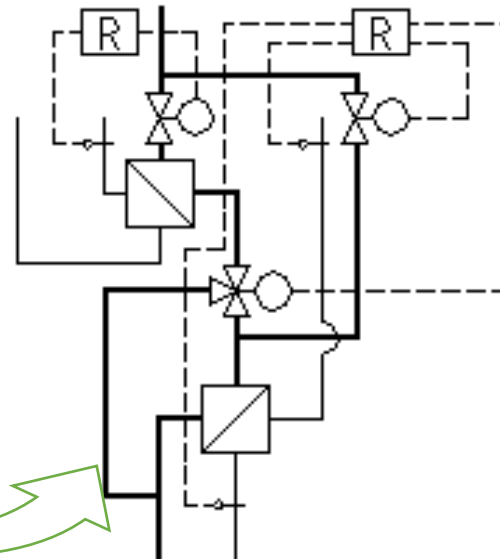
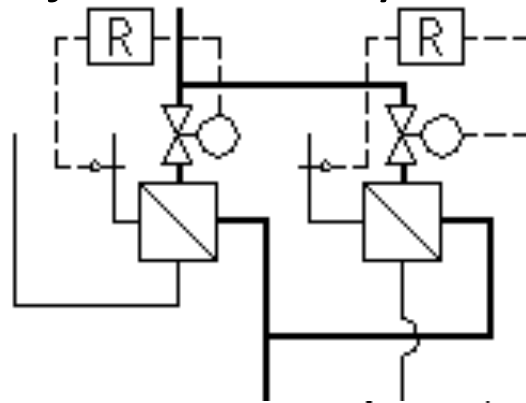

Távhő trendek - kapcsolás

Soros kapcsolás,
kerülőágas szabályozás

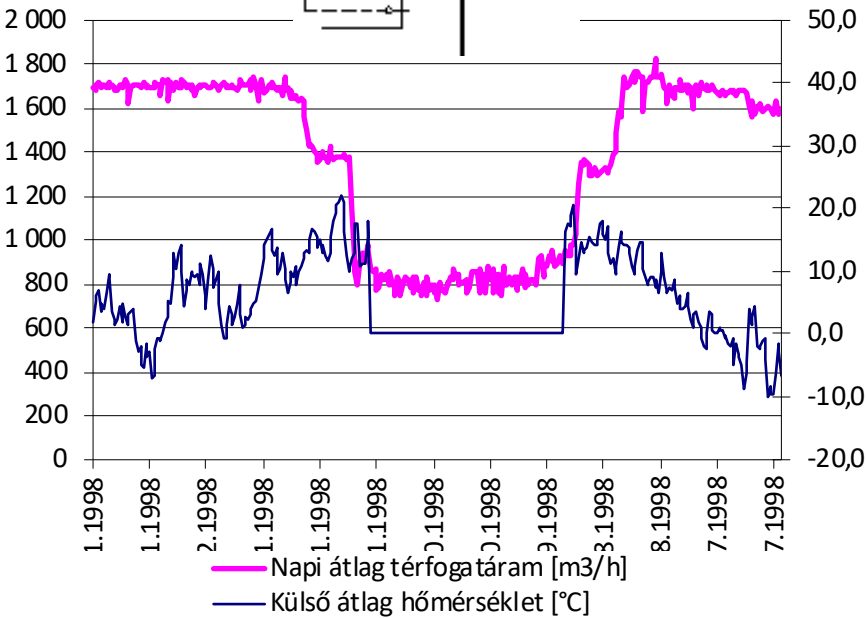
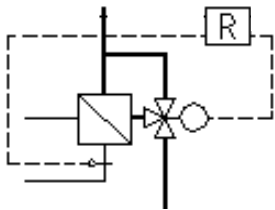
Párhuzamos kapcsolás,
fojtásos szabályozás

Távhő trendek

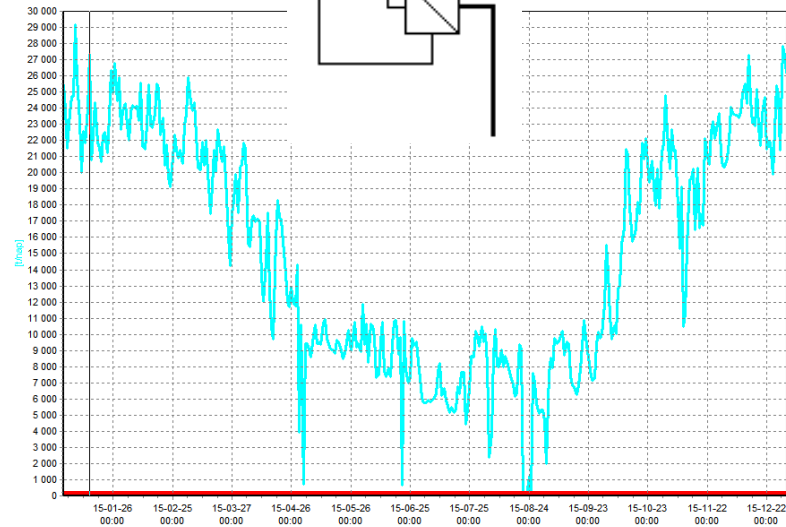
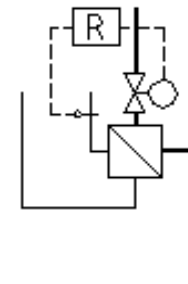
kerülőágas szabályozás

állandó primer
térfogatáram

fojtásos szabályozás

változó primer
térfogatáram

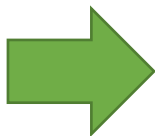

matászs
Online Akadémia

Távhő trendek - építés

Helyszínen épített

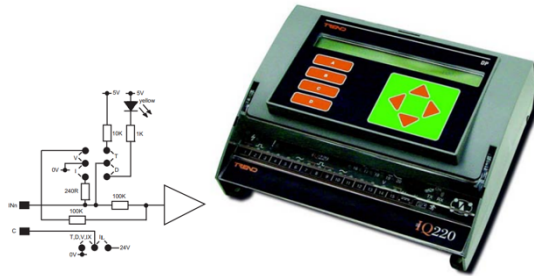
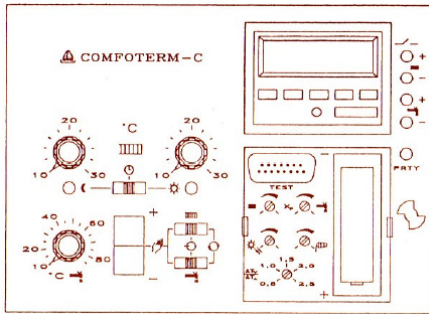

Előre gyártott

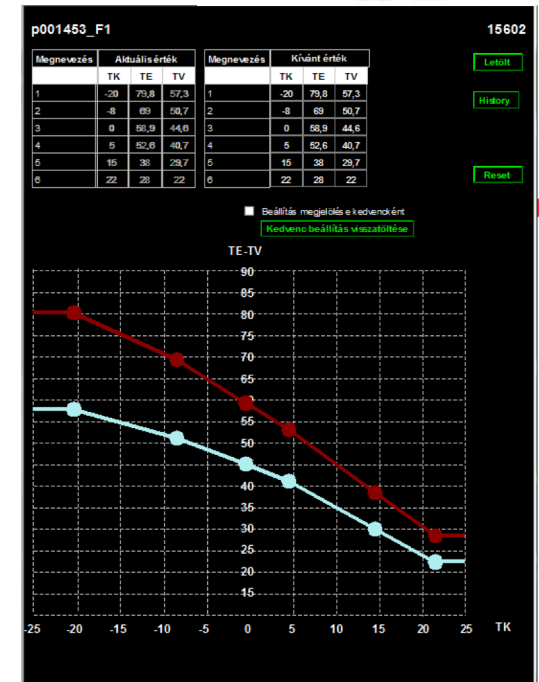
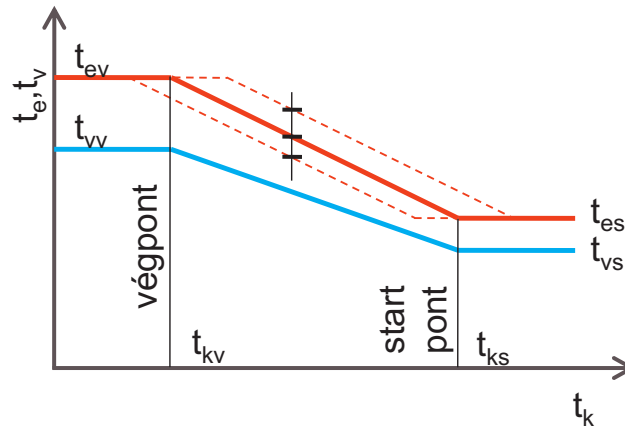
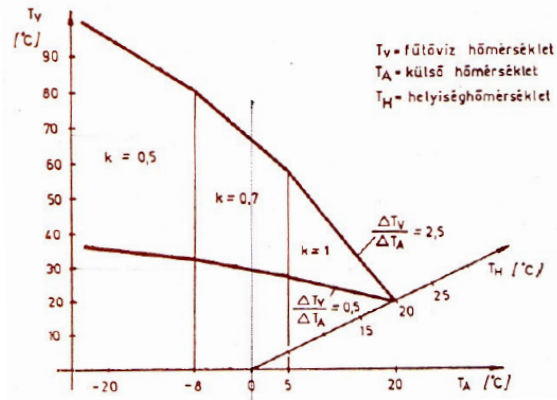

Távhő trendek - szabályozás

Fűtési karakterisztika COMPOTERM-C és -F típusoknál.

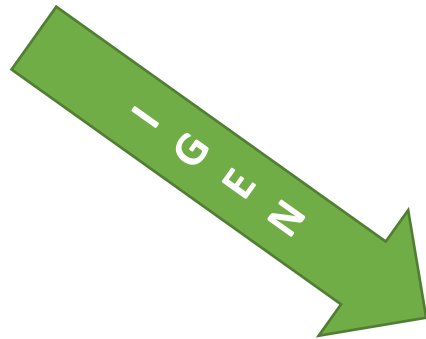
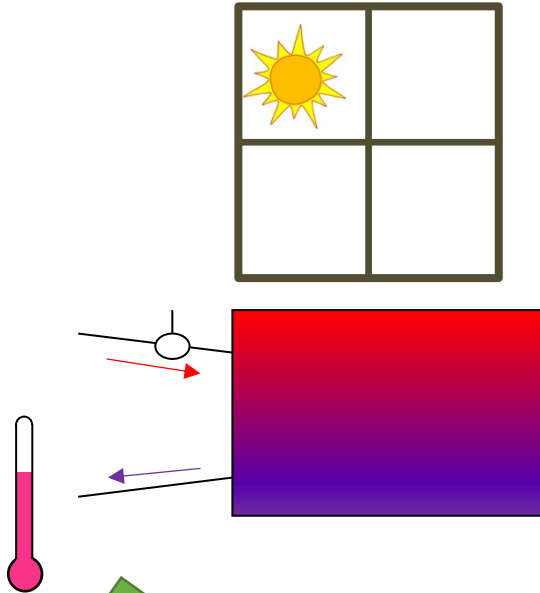

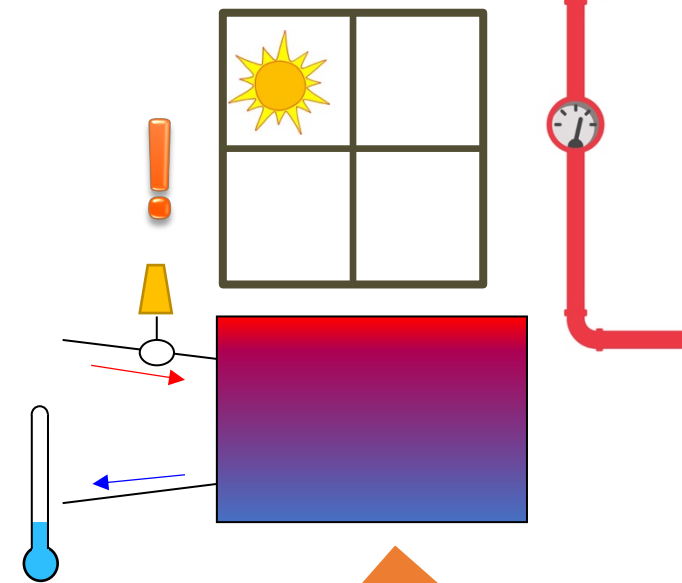
matászs
Online Akadémia

Távhő trendek - szabályozás

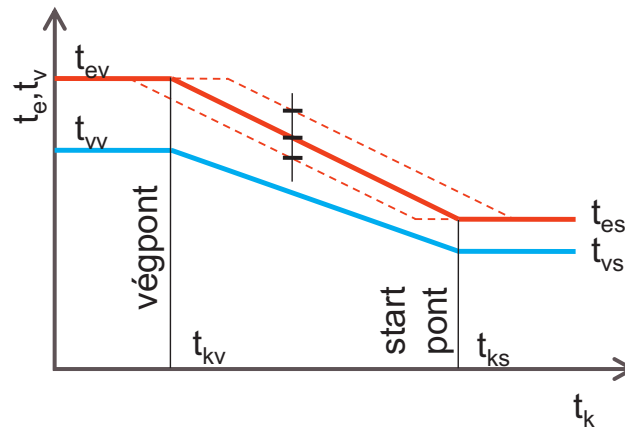
szabályozatlan hőleadó

szabályozott hőleadó

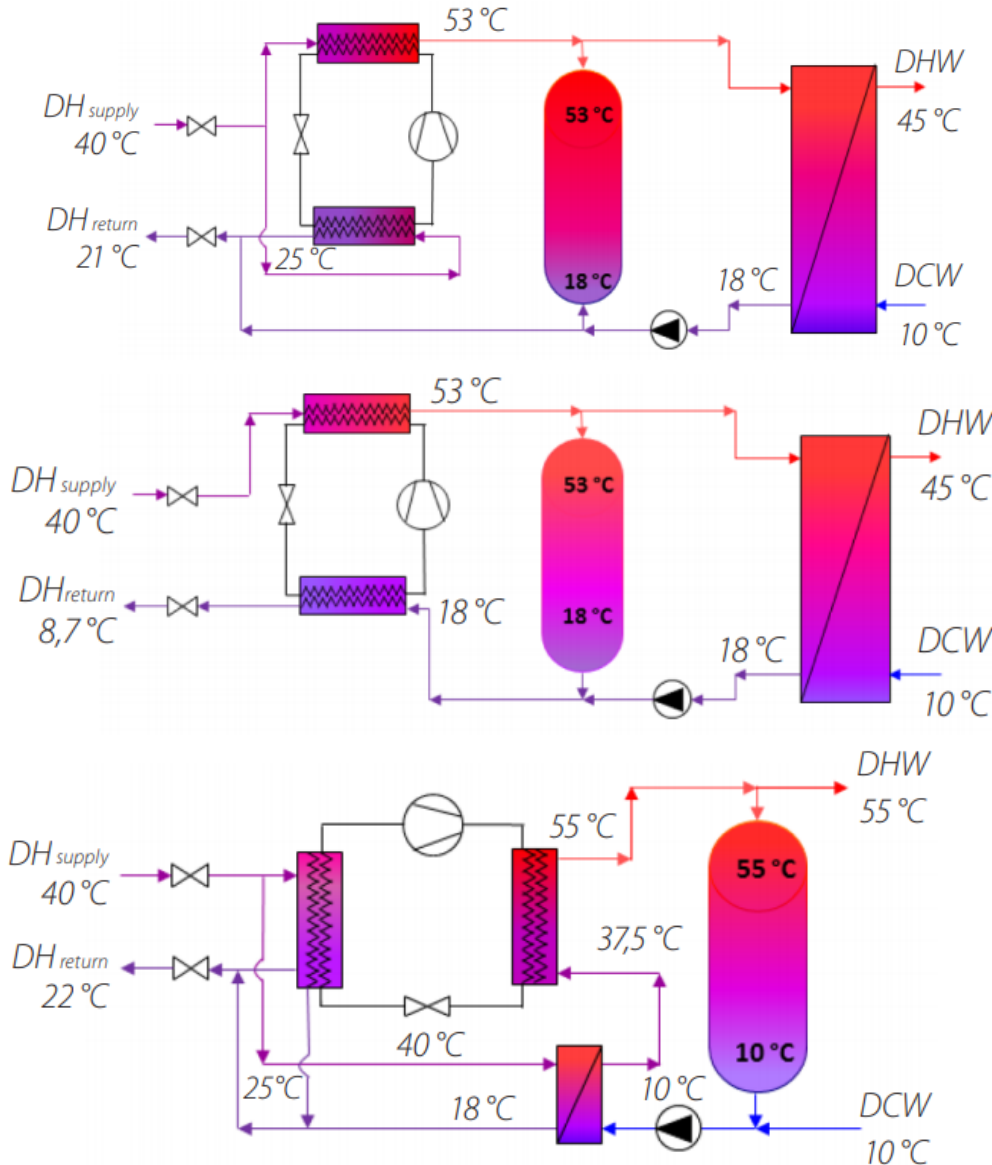
Szekunder
visszatérő
hőmérsékletre
szabályozás?

Távhő trendek ?

4. generációs távhőrendszerben a primer oldali hőmérséklet csökken(t)ése okán felmerülhet akár a fogyasztói végponton való hőszivattyúk és primer oldali hőtárolás alkalmazása is.

Low temperature DH consumer unit with micro heat pump for DHW preparation

E. Zvingilaite, T. Ommen,
B. Elmegaard, M.L.Franck

Optimális hőközpont?

A távhőellátási rendszer felhasználói hőközpontjainak kialakításában, kapcsolásában, szabályozásában, üzemeltetésében, gyártástechnológiájában megfigyelhetőek és előre jelezhetőek trendek, de nem jelölhető ki általános érvényesített optimum. Ez minden esetben a csatlakozó rendszerek adottságaitól, követelményeitől függ.

Köszönöm a figyelmet!

Némethi Balázs
bnemethi@fotav.hu

www.tavho.org/e-learning